

Blueberry mosaic associated virus – BIMaV

Povzročitelj in razširjenost

Virus pripada rodu *Ophiovirus*. O virusu BIMaV so prvič poročali leta 1957, do zdaj pa je znano, da se pojavlja na večini območij pridelovanja borovnic. Bolezen BIMaV najdemo v mnogih regijah Severne Amerike, pa tudi v Južni Ameriki, Evropi, Novi Zelandiji in Južni Afriki.

Najpogosteje virus najdemo na območjih, kjer je velika pridelava borovnic, lahko pa se razširi tudi na druga, manjša pridelovalna območja.

Organizem je uvrščen na seznam nadzorovanih nekarantenskih škodljivih organizmov (NNŠO; Izvedbena uredba Komisije EU 2019/2072, priloga IV), za katere veljajo posebne fitosanitarne zahteve (ničelna toleranca). Predpisani ukrepi za doseganje določene tolerance so na spletni strani UVHVVR, na storitvi "Prijava na preverjanje znanja s področja zdravja rastlin« (<https://www.gov.si/zbirke/storitve/prijava-na-preverjanje-znanja-s-podrocja-zdravja-rastlin/>).

Preglednica: Seznam NNŠO in zadevnih gostiteljskih rastlin

Nadzorovani nekarantenski škodljivi organizem - NNŠO	Rastline za saditev	Skupina rastlin	Botanično ime (rod ali vrsta/-e)
Blueberry mosaic associated virus	Rastline za saditev	Razmnoževalni material in sadike sadnih rastlin	<i>Vaccinium</i> L.

Bolezni znaki

Virus BIMaV je lahko v rastlini simptomatičen ali asimptomatičen. Ko se rastlina okuži z virusom, se pogosto pokaže vmesno obdobje brez simptomov, kar pomeni, da je med virusno okužbo in pojavom simptomov dolgo latentno obdobje. Ko se pri rastlini pojavijo simptomi okužbe z BIMaV, se ti kažejo kot blagi do hudi madeži in mozaični vzorci na listih. Vzorec je v rumenih, rumeno-zelenih in rožnatih barvah. Običajno se simptomi pojavijo le na nekaj listih, kadar pa gre za hudo okužbo, pa je površina lahko veliko večja.

Okužba ne ubije celotne rastline, vendar povzroči pozno zorenje plodov, zmanjša pridelek in vpliva na slabo kakovost jagod.

Način prenosa

Vektor prenosa virusa je do zdaj še neznan, vendar je znano to, da se vsi drugi virusi iz rodu *Ophiovirus* prenašajo s talno gljivo iz rodu *Olpidium*.

Varstvo

Potrebno je zagotoviti zdrav, brezvirusni sadilni material dokler je vektor za prenos virusa še neznan. Rastline, ki kažejo simptome okužb je potrebno odstraniti iz nasada.

Slika 1-3 : Simptomi okužbe na listih borovnice (foto: D. Jevremović)

Besedilo: Barbara Grubar
Datum nastanka: Junij, 2021

Uporabljeni viri:

Thekke-Veetil, T., Polashock, J., Plesko, I.M., Keller, K.E., Martin, R.R., Ho, T. and Tzanetakis, I.E. 2016. *Blueberry mosaic associated virus* - a putative, new member of *Ophioviridae*. Acta Hort. 1117, 103-110 DOI: 10.17660/ActaHortic.2016.1117.18

Eppo global database, Blueberry mosaic associated virus (<https://gd.eppo.int/taxon/BLMAV0>)

POLASHOCK J.J., CARUSO F.L., AVERILL A.L., SCHILDER A.C. 2017. Compendium of Blueberry, Cranberry and Lingonberry Diseases and Pests; second edition (2017), 64 str.